



พระราชบัญญัติ  
อากรมฤตกและการรับมฤตก  
พุทธศักราช ๒๔๗๖

### นริศรานุวัตติวงศ์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สมควรเก็บ  
อากรมฤตกของผู้ตายและการรับมฤตก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น  
ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ  
อากรมฤตกและการรับมฤตก พุทธศักราช ๒๔๗๖”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน  
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดง  
ให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“ผู้จัดการมฤตก” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ตายได้ตั้ง  
ไว้โดยพินัยกรรม หรือที่ศาลตั้งให้เป็นผู้จัดการมฤตก เพื่อ  
ให้จัดการทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนอันเป็นมฤตกของ  
ผู้ตาย

“ทายาท” หมายความว่า บุคคลที่ได้เข้าเป็นเจ้าของ  
ทรัพย์สินอันเป็นมฤตกของผู้ตายทั้งหมดหรือบางส่วน จะ  
โดยผู้ตายสั่งไว้ในพินัยกรรม หรือโดยชอบด้วยกฎหมาย  
หรือโดยปราณีประนอมกันเองก็ตาม

“พนักงานตราค่า” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตั้งขึ้นเพื่อสอบให้แน่ว่ามรดกของผู้ตาย หรือการรับมรดกนั้นจะต้องเสียอากรตามพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ และเพื่อจัดการตราค่ามรดกหรือการรับมรดกนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ตั้งขึ้น เพื่อจัดการประเมินค่าอากร

“พนักงานเก็บอากร” หมายความว่า พนักงานกระทรวงมหาดไทย ผู้ทำหน้าที่จัดเก็บและเร่งรัดให้เสียอากร กล่าวคือ ข้าหลวงประจำจังหวัดและนายอำเภอ ในความควบคุมของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตั้งแต่งเจ้าพนักงาน กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม หรือกระทำการอย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

อากรมฤตก

ส่วนที่ ๑

การใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ เมื่อบุคคลใดตายภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น ให้เรียกและเก็บอากรในตำแหน่งบรรดาศักดิ์สินที่เป็นของบุคคลนั้นในเวลาตายอันได้สอบสวนตามที่กล่าวไว้ต่อไปแล้ว อากรนี้เรียกว่า “อากรมฤตก” ซึ่งต้องเก็บตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัต ๑ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งท่านให้นำมารวมในการกำหนดตำแหน่งมฤตกนั้น คือ

(๑) ถ้าผู้ตายมีสัญชาติเป็นไทย

(ก) บรรดาอสังหาริมทรัพย์และสิทธิหรือประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ที่มีอยู่ในสยาม

(ข) บรรดาอสังหาริมทรัพย์ มีรูปร่างที่มีอยู่ในสยาม

(ค) บรรดาสต็อก พันธบัตร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือหลักทรัพย์อย่างอื่น หรือประโยชน์ หรือสิทธิในกิจการค้า

อุตสาหกรรมและวิชาชีพ โดยลักษณะเป็นหุ้นส่วน หรือ  
อย่างอื่น ทั้งที่มีอยู่ในสยามและต่างประเทศ

(๑) บรรดาสิทธิเรียกร้องที่ยังค้างอยู่ในเวลาตาย หรือ  
เงินที่จะได้รับ หรือทรัพย์สินอันเกิดขึ้นแก่กองมรดกเพราะ  
เหตุที่ตายทั้งที่อยู่ในสยามและต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ถ้ายังมี  
โต้แย้งหรืออยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนไซ้ ข้อโต้แย้ง  
ต้องได้ระงับแล้ว หรือเงื่อนไขสำเร็จลงแล้วในทางที่เป็น  
คุณแก่ทายาท

(๒) ถ้าผู้ตายเป็นคนต่างด้าว ให้กำหนดค่าแห่งมรดก  
เหมือนผู้ตายมีสัญชาติเป็นไทย เว้นแต่ให้กำหนดเฉพาะ  
ทรัพย์สินที่มีอยู่ในสยาม

(๓) อสังหาริมทรัพย์ที่ดี สังหาริมทรัพย์ที่ดี ที่ผู้ตาย  
ถือกรรมสิทธิ หรือมีชื่อเป็นเจ้าของ หรือสังหาริมทรัพย์  
ออกให้แก่ผู้ถือที่อยู่ในครอบครองของผู้ตาย ท่านให้  
สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของผู้ตาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็น  
อย่างอื่น

มาตรา ๗ บรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายให้แก่  
บุคคลใด โดยตรงหรือโดยอ้อมภายในเวลาหนึ่งปีก่อนตาย

นั้น เพื่อประโยชน์แห่งอากรมฤตก ท่านให้ถือเป็นส่วน  
หนึ่งแห่งมฤตก และให้คิดรวมเพื่อกำหนดค่าแห่งมฤตก  
ด้วย เว้นแต่ทรัพย์สินที่ได้ซึ่งผู้รับได้รับไปเป็นราคาไม่  
เกินคนละพันบาท หรือให้ในการสมรสของผู้รับ หรือได้  
ให้ไปแล้วก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ บุคคลที่ศาลมีคำสั่งว่าเป็นคนสาบสูญ และ  
คนสาบสูญนั้นมีทรัพย์สินอันเป็นมฤตกอยู่ ท่านให้ถือ  
เสมือนหนึ่งว่าคนสาบสูญนั้น ถึงแก่ความตายในเมื่อศาลมี  
คำสั่ง และท่านให้ใช้บทบัญญัติในการเก็บและเสียค่าอากร  
มฤตกและการรับมฤตกตามพระราชบัญญัตินี้ที่ว่าด้วยทรัพย์สิน  
อันเป็นมฤตกของผู้ตายโดยอนุโลม

เมื่อใดปรากฏว่าคนสาบสูญนั้นยังมีชีวิตอยู่โดยศาลได้  
ถอนคำสั่ง และได้โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว  
และผู้เสียอากรได้ยื่นคำร้องตามแบบขอคืนเงินค่าอากรไซร์  
ก็ให้คืนและเพาะค่าอากรบรรดาที่ได้รับไว้ทั้งสิ้นนี้ แต่เนื่องแต่  
กรณีที่เป็นคนสาบสูญนั้นให้แก่ผู้ร้องไป

ส่วนที่ ๒

การตีราคา

มาตรา ๘ ในการกำหนดค่าแห่งมรดกนั้น ท่านให้รวบรวมบรรดาทรัพย์สินของผู้ตาย อันจะต้องเก็บอากรเข้าเป็นมรดกกongเดียวกัน

มาตรา ๑๐ ค่าแห่งทรัพย์สินนั้น ให้กำหนดตั้งต่อไปนัทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ก) (ข) (ค) ให้ประมาณตามราคาตลาดในเวลาตาย

ทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖ (ง) ถ้าการเรียกร้องจำนวนเงินนั้นไม่มีโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนที่ระบุไว้ในเอกสารซึ่งเป็นหลักการเรียกร้อง ถ้ามีการโต้แย้ง ให้ประมาณตามจำนวนเงินซึ่งกำหนดในคำพิพากษา หรือตามข้อตกลงซึ่งคู่กรณีทำไว้โดยสุจริต การกำหนดค่าแห่งทรัพย์สินตามมาตรา ๗ ให้อนุโลมกำหนดอย่างเดียวกับทรัพย์สินซึ่งระบุไว้ในมาตรา ๖

มาตรา ๑๑ ถ้าค่าที่จะกำหนดนั้นปรากฏจากนิติกรรมหรือเอกสารที่ทำขึ้นโดยสุจริตในเวลาไม่เกินสองปีก่อนเวลาตายของผู้ตาย ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาจะตกลงกันยอมรับค่าเช่นนั้นเป็นหลักในการตีราคาทรัพย์สินก็ได้

มาตรา ๑๒ การกำหนดค่าทรัพย์สินตามราคาตลาดที่กล่าวในมาตรา ๑๐ นั้นให้ประกอบขึ้นด้วยพนักงานตีราคาและผู้จัดการมรดก หรือผู้แทนร่วมมือกันปรึกษากำหนดราคา และเมื่ออธิบดีกรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้วให้ถือเป็นราคาตลาด

ถ้าพนักงานตีราคาได้นัดหมายให้ทราบล่วงหน้าครั้งละไม่น้อยกว่าเจ็ดวันถึงสองครั้งแล้ว แต่ผู้จัดการมรดกมิได้มาร่วมการปรึกษาหรือตั้งผู้แทนมาต่างตัว ก็ให้พนักงานตีราคากำหนดตามเห็นควร แล้วให้ส่งสำเนาบัญชีทรัพย์สินที่ตีราคานั้นไปให้ผู้จัดการมรดกทราบ ถ้ามิได้รับคำคัดค้านจากผู้จัดการมรดกภายในสิบห้าวันไซ้ และอธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นชอบตามที่พนักงานตีราคาได้กำหนดไว้แล้ว ก็ให้ถือเป็นราคาตลาด

ทรัพย์สินใดที่ผู้จัดการมรดกหรือผู้แทนคัดค้าน หรือมีความเห็นแตกต่างกับความเห็นพนักงานตีราคา หรือราคาที่พนักงานตีราคา และผู้จัดการมรดกหรือผู้แทนร่วมกันกำหนดขึ้น แต่อธิบดีกรมสรรพากรหรือข้าหลวงประจำจังหวัดไม่เห็นชอบเป็นอันตกลงกันมิได้ไซ้ ท่านให้นำบทบังคับในวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการตั้ง อนุญาโตตุลาการ มาบังคับโดยอนุโลม



ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น  
ให้หักจากกองมรดก

มาตรา ๑๓ ค่าแห่งทรัพย์สินอันได้สอบสวนหรือรับคำ  
วินิจฉัยชี้ขาด มีกำหนดแน่นอนตามมาตรา ๑๐, ๑๑ หรือ  
มาตรา ๑๒ แล้วนั้น เรียกว่า “ยอดสุทธิแห่งค่า” และยอด  
สุทธิแห่งค่านี้ ท่านให้หักจำนวนต่อไปนี้ออก คือ

- (๑) บรรดาหนี้สินซึ่งผู้ตายเป็นหนี้ชุกก่อนตาย
- (๒) ค่าใช้จ่ายเนื่องด้วยศพหรือยละสืบของยอดสุทธิ  
แห่งค่า แต่มิให้เกินกว่าห้าพันบาท
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกตามที่สมควร แต่  
ท่านมิให้หักหนี้สินต่อไปนี้

(ก) หนี้สินซึ่งผู้ตายได้ปลดหนี้ให้โดยพินัยกรรม  
(ข) หนี้สินซึ่งผู้ตายได้ทำขึ้นเพื่อการไว้ตั้งที่ระบุมไว้ใน  
มาตรา ๗

(ค) หนี้สินซึ่งไม่มีพะยานหลักฐานอื่น นอกจากถ้อยคำ  
ของผู้ตายในพินัยกรรม

(ง) หนี้สินซึ่งมีหลักฐานอันได้ทำขึ้นในต่างประเทศ  
หรือเกิดตามคำพิพากษาของศาลในเมืองต่างประเทศอันบังคับ  
ในสยามมิได้

(จ) หนี้สินซึ่งขาดอายุความ

มาตรา ๑๔ ถ้าปรากฏว่ามีทรัพย์สินใดอันจะตกให้แก่รัฐหรือเทศบาลเมือง หรือสาธารณสถานการกุศล หรือสภาภาษาชาติ เมื่อได้นำค่าแห่งทรัพย์สินนั้นมารวมในการกำหนดยอดสุทธิแห่งค่าของมรดกแล้ว ท่านมิให้เรียกและเก็บอากรในค่าแห่งทรัพย์สินนั้น

ส่วนที่ ๓

การแจ้งรายการ

มาตรา ๑๕ เมื่อบุคคลใดตายและปรากฏว่าค่าของมรดกมีจำนวนรวมกันเกินกว่า หรือน่าจะเกินกว่าหมื่นบาท ท่านให้ผู้จัดการมรดกแจ้งความตายต่อพนักงานตีราคาแห่งท้องที่ซึ่งบุคคลนั้นตายภายในสิบห้าวัน ตามแบบที่กำหนดไว้ แต่ถ้าตายในต่างประเทศกำหนดเวลาสำหรับทำคำบอกกล่าวไว้ นับตั้งแต่เวลาที่ผู้จัดการมรดกทราบในสยาม คำบอกกล่าวนั้นให้ส่งไปยังพนักงานตีราคาแห่งท้องที่ซึ่งผู้จัดการมรดกตั้งสถานที่อยู่

ถ้าไม่มีผู้จัดการมรดก ให้บุคคลซึ่งกำลังครอบครองทรัพย์สินมรดกจัดการตามที่กล่าวไว้ในวรรคต้น

มาตรา ๑๖ เมื่อพนักงานตีราคาได้รับคำบอกกล่าวตาม  
มาตราก่อนหรือไม่ได้รับคำบอกกล่าว แต่มีเหตุผลน่าเชื่อว่า  
มรดกมีค่าเกินกว่าหมื่นบาท ถ้าไม่มีผู้จัดการมรดกตาม  
พินัยกรรมหรือผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม ไม่ยอมรับหน้าที่  
หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับจาก  
วันตายไปแล้ว ทายาทมีได้ร้องต่อศาลให้ตั้งผู้จัดการมรดก  
ไซ้ ท่านให้พนักงานตีราคาหรือศาลขอให้ตั้งผู้จัดการมรดก  
ค่าธรรมเนียมการร้องขอให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกนั้น  
ท่านให้หักจากกองมรดก

มาตรา ๑๗ ถ้าไม่มีผู้จัดการมรดกตามพินัยกรรม หรือ  
ก่อนที่ศาลตั้งผู้จัดการมรดก บุคคลใดเข้าครอบครองหรือ  
พิทักษ์ทรัพย์สินหรือสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของผู้ตาย  
ท่านให้ถือว่าในส่วนที่มิพินชะตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคล  
นั้นเป็นผู้จัดการมรดกตราบเท่าที่ศาลยังมีได้ตั้งผู้จัดการมรดก  
แต่ถ้าศาลได้ตั้งผู้จัดการมรดกแล้ว บุคคลนั้นจะต้องแจ้ง  
ข้อความและให้ความสะดวกอันจะช่วยให้ผู้จัดการมรดกตรวจ  
ทรัพย์สินหรือปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๑๘ ในเวลาตาย บุคคลใดครอบครองทรัพย์สิน  
ของผู้ตายดังกล่าวในมาตรา ๖ หรือ ๗ ไว้โดยเหตุประการใด

ก็ดี หรือเป็นลูกหนี้ของผู้ตายก็ดี ท่านว่าบุคคลนั้นต้องบอกกล่าวแก่ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาถึงความ เป็น อยู่ และค่าแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น โดยแสดงรายการและให้ความสะดวกประการอื่น อันจะช่วยให้ผู้จัดการมรดกและพนักงานตีราคาปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่ทำบัญชีตั้งบัญชีไว้ ในมาตรา ๒๐ และส่งมอบสำเนาอันแท้จริงให้แก่พนักงานตีราคา

ท่านมิให้ส่งมอบบัญชีช้าเกินกว่าหกเดือนนับแต่วันตาย ถ้าตายในต่างประเทศ มิให้ส่งมอบบัญชีช้าเกินกว่าเก้าเดือน นับแต่วันตาย เว้นแต่เมื่อผู้ต้องรับผิดชอบได้ร้องขอ ท่านว่าพนักงานตีราคาจะขยายเวลาที่กำหนดไว้ข้างต้นออกไป ตามที่เห็นควรก็ได้ แต่มิให้เกินปีหนึ่งนับแต่วันตาย

มาตรา ๒๐ ในบัญชีให้แสดงทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖, ๗ และ ๑๔ ซึ่งผู้จัดการมรดกทราบ ไม่ว่าทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นจะอยู่ในความควบคุมดูแลของตนหรือไม่ หรือจะมีโต้แย้ง หรืออยู่ภายในเงื่อนไขบังคับก่อนหรือไม่ และให้บอกค่าแห่งทรัพย์สินและจำนวนเงินหนี้สินดังกล่าวแล้วด้วย

ในกรณีที่ผู้จัดการมฤตกสงสัยว่ายังมีทรัพย์สิน หรือ หนี้สินที่ควรนำมารวมในการตีราคา ให้ผู้จัดการมฤตกบันทึกไว้ในบัญชี แต่ท่านมิให้นำเอาทรัพย์สินหรือหนี้สินดังกล่าว นั้นมาตีราคาจนกว่าจะได้ทราบว่ามีทรัพย์สิน หรือ หนี้สิน มีอยู่จริง และทราบราคาแน่นอนแล้ว

เมื่อได้ยื่นบัญชีแล้ว ถ้าผู้จัดการมฤตกทราบแน่ชัดว่าทรัพย์สินหรือหนี้สินซึ่งควรนำมารวมในการตีราคา ดังกล่าวแล้ว มีอยู่จริง ให้ผู้จัดการมฤตกยื่นบัญชีเพิ่มเติมภายในสามเดือน นับแต่เวลาที่ทราบแน่ และเมื่อได้กำหนดค่าแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินในส่วนเพิ่มเติมนั้นแล้ว ท่านให้คำนวณยอดสุทธิแห่งค่าอีกครั้งหนึ่ง โดยนำเอาทรัพย์สินหรือหนี้สินที่เพิ่มเติมรวมเข้าด้วย และให้เรียกเก็บค่าอากร ตามจำนวนยอดสุทธิแห่งค่าที่ได้รวมแล้ว

การยื่นบัญชีเพิ่มเติม ท่านให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๕ อันเกี่ยวกับการขยายเวลาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ เมื่อได้รับบัญชีฉบับเดิมหรือฉบับเพิ่มเติมแล้วให้พนักงานตีราคาจดทะเบียนไว้ และออกใบรับให้แก่ผู้จัดการมฤตกไป ใบรับนั้นให้พนักงานตีราคา ลงวันเดือน ปี และลงนามไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๒๒ ถ้าพนักงานตีราคามีเหตุอันควรเชื่อว่า บัญชีไม่ถูกต้องหรือไม่บริบูรณ์ไซ้ ท่านว่าในเวลาใด ๆ ภายในสามปีนับแต่ได้รับมอบบัญชีแล้ว พนักงานตีราคา มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลผู้ทำบัญชี หรือเรียกพะยาน หลักฐานมาได้ส่วนใด หมายเรียกนั้นต้องส่งเป็นหนังสือให้ ทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสามวันก่อนวันที่กำหนดให้มา และ ถ้าพนักงานตีราคาต้องการตรวจทรัพย์สินของผู้ตายไซ้ ท่าน ว่าเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้ายี่สิบสี่ชั่วโมงแล้ว ก็มีอำนาจเข้าตรวจได้ใน ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้น และพระ อาทิตย์ตก แต่ต้องตรวจต่อหน้าผู้จัดการมรดกหรือผู้แทน ถ้าไม่ตรวจเองจะให้เจ้าพนักงานอื่นหรือผู้เชี่ยวชาญไป ตรวจ ก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือมอบอำนาจเป็นหลักฐาน ผู้จัดการ มรดกหรือผู้แทนต้องให้ความสะดวกในการตรวจทุกประการ

ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบคนใดละเลย ไม่ทำหรือไม่ส่งมอบ บัญชีตามมาตรา ๑๙, ๒๐ ไซ้ ท่านว่าพนักงานตีราคามี อำนาจทำการไต่สวนโดยลักษณะเดียวกับวรรคก่อน

ในกรณีที่เกิดมาข้างต้น ท่านว่าพนักงานตีราคามีอำนาจ ทำบัญชีหรือเปลี่ยนแปลงบัญชีได้ตามที่ไต่สวนมีหลักฐาน แน่แน่นอนแล้ว

มาตรา ๒๓ เมื่อพนักงานตีราคาได้รับหรือได้ทำ  
บัญชีบริบูรณ์เป็นที่พอใจ ทั้งได้ตกลงกำหนดราคากับผู้  
จัดการมรดก โดยอนุมัติของอธิบดีกรมสรรพากร หรือข้า  
หลวงประจำจังหวัดก็ดี หรืออนุญาตตุลาการได้ชี้ขาดกำหนด  
ราคาก็ดี ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ แล้วนั้น ให้  
พนักงานตีราคาส่งสำเนาบัญชี สำเนาบัญชีการตีราคาและ  
สำเนาเอกสารที่ใช้สนับสนุนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อ  
ประเมินอากรและให้ส่งสำเนาเหล่านั้นไปให้ผู้จัดการมรดกด้วย

#### ส่วนที่ ๔

##### การประเมินและการเก็บอากร

มาตรา ๒๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่าอากรโดย  
ถ้อยบัญชีและราคาที่ได้รับจากพนักงานตีราคาเป็นหลักในการ  
ประเมิน

มาตรา ๒๕ เมื่ออสังหาริมทรัพย์ก็ดี ประโยชน์หรือ  
สิทธิในกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือในงานวิชาชีพที่ได้  
มาจากการเป็นหุ้นส่วนหรือได้มาจากทางอื่น (มิใช่ที่ได้มา  
จากบริษัท) ก็ดี ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์นั้นก็ดี  
ประโยชน์หรือสิทธิซึ่งได้โอนไปในเวลาคนใดคนหนึ่งตาย

ก็ได้ เสียอากรมฤตกแล้ว ต่อมาภายในห้าปี ทรัพย์สินนั้น  
ทั้งหมดหรือบางส่วนจะต้องเสียอากรมฤตกอีก ท่านว่าถ้า  
อธิบดีกรมสรรพากร หรือข้าหลวงประจำจังหวัดเห็นว่ามี  
หลักฐานเช่นว่ามาก็ให้ลดจำนวนเงินอากรมฤตกที่จะต้องเสีย  
เพราะความตายของคนที่สองดังต่อไปนี้

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในหนึ่งปี นับแต่  
ความตายของคนหนึ่ง . . . . . ร้อยละแปดสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสองปี นับแต่  
ความตายของคนหนึ่ง . . . . . ร้อยละหกสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสามปี นับแต่  
ความตายของคนหนึ่ง . . . . . ร้อยละห้าสิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในสี่ปี นับแต่ความ  
ตายของคนหนึ่ง . . . . . ร้อยละสี่สิบ

ถ้าความตายของคนที่สองเกิดขึ้นภายในห้าปี นับแต่  
ความตายของคนหนึ่ง . . . . . ร้อยละยี่สิบ

ถ้าค่าแห่งทรัพย์สินอันจะต้องเสียอากรเมื่อคนที่สองตาย  
มีราคาต่างกับกับค่าแห่งทรัพย์สินที่ได้เสียอากรเมื่อคนที่  
หนึ่งตายไว้ ท่านให้ถือจำนวนข้างน้อยเป็นเกณฑ์คำนวณ  
ค่าอากรซึ่งจะได้ลดตามมาตรา



มาตรา ๒๖ ผู้จัดการมฤตกต้องรับผิดชอบในการเสียอากรมฤตกในทรัพย์สินที่ได้รับมอบและได้จัดการไป ผู้จัดการมฤตกมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ๆ ได้ตามที่เป็นการสมควร เพื่อประโยชน์แห่งการเสียอากรมฤตกหรือให้หลักประกันสำหรับอากรมฤตก

ในกรณีที่ทรัพย์สินมิได้อยู่ในความควบคุมของผู้จัดการมฤตก ท่านว่าบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ต้องรับผิดชอบในการเสียอากร

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งหนังสือแจ้งจำนวนเงินที่จะต้องเสียอากรมฤตกไปยังผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๒๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจำนวนเงินอากรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ต้องรับผิดชอบเสียค่าอากรแก่พนักงานเก็บอากร

มาตรา ๒๙ เงินอากรในส่วนแห่งมฤตกซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ก็ดี หรือประโยชน์ หรือสิทธิในกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือในงานวิชาชีพที่ได้มาจากการเป็นหุ้นส่วน หรือได้มาจากทางอื่นก็ดี อันถึงกำหนดต้องเสียนั้น ท่านว่าผู้ต้องรับผิดชอบเสียอากรจะเลือกเสียเป็นงวดปีเท่า ๆ กันแปดงวด

หรือครั้งปีเท่า ๆ กันสิบหกงวด กับดอกเบี้ยตามอัตราอื่  
ร้อยละสี่ต่อปี นับแต่วันครบกำหนดเสียอากรงวดแรกที่ได้  
งวดแรกนั้น ท่านว่าถึงกำหนดเสียเมื่อพ้นสิบสองเดือนนับ  
แต่วันตาย ดอกเบี้ยให้เสียพร้อมกับค่าอากรงวดที่ต้องส่ง  
แต่ในกรณีที่มีการขายทรัพย์สินนั้นให้ชำระอากรเมื่อการขาย  
ได้สำเร็จแล้ว ถ้ามิได้ชำระอากรเช่นว่านั้น ท่านว่าเป็นเงิน  
อากรค้าง

ถ้าผู้ต้องรับผิดชอบ อากรมฤตกลใน อสังหาริมทรัพย์ได้  
ยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากร และเมื่ออธิบดีกรม  
สรรพากรเห็นสมควรจะรับส่วนแห่งอสังหาริมทรัพย์ตามที่  
ตกลงกันในระหว่างอธิบดีกรมสรรพากรกับผู้ต้องเสียอากร  
เป็นการชำระเงินอากรทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

มาตรา ๓๐ ถ้ามิได้เสียอากรภายในเวลาที่บังคับไว้ใน  
พระราชบัญญัตินี้หรือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ ท่าน  
ให้เพิ่มจำนวนเงินที่ถึงกำหนดเสียขึ้นอื่ร้อยละสิบต่อปี ใน  
ระหว่างเวลาที่เงินอากรค้าง จำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นนั้น ท่านว่า  
เป็นส่วนหนึ่งแห่งอากร

ถ้ามิได้เสียอากรหรืองวดแห่งอากรภายในเวลาหนึ่งปีนับ  
แต่วันที่ต้องเสียอากรหรือวันที่ต้องเสียเงินตามงวด ท่าน

ว่าพนักงานเก็บอากรมีอำนาจสั่งตามวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้ยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของมฤตกเพื่อจะได้เอาเงินมาเสียอากรที่ถึงกำหนดเสีย และเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ท่านว่าทำได้โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

มาตรา ๓๑ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเองหรือทราบโดยที่ผู้เสียอากรมาร้องขอว่า การคำนวณอากรหรือการเสียอากรที่ได้เสียไปแล้วนั้นผิด เพราะเหตุใด ๆ ก็ดี ท่านว่าพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเก็บบัญชีประเมินได้ภายในสองปีตั้งแต่วันคำนวณเดิมหรือวันเสียอากร

ถ้าการเก็บนั้นมีกุดเงินที่ประเมินไว้ ให้พนักงานเก็บอากรคืนเงินแก่ผู้เสียอากร แต่ในกรณีที่การเสียเงินอากรเกินนั้นเป็นเพราะพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินเกินไซ้ร ท่านให้คิดดอกเบี้ยให้ร้อยละสี่ต่อปี

ถ้าการเก็บนั้นมีเพิ่มเงินอากรที่จะต้องเสียไซ้ร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เขียนหนังสือแจ้งความไปให้ผู้เสียอากรทราบจำนวนเงินซึ่งจะก้องเสียเพิ่มเติม และ แสดงเหตุให้ทราบด้วย ผู้เสียอากรต้องเสียเงินนั้นแก่พนักงานเก็บอากรตั้งที่กล่าวไว้ในมาตรา ๒๘ และ ๒๙ แต่ให้อุทธรณ์ได้ตามที่

บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเก็บอากรมีอำนาจ  
เรียกร้องเงินจำนวนนี้จากผู้จัดการมฤตกหรือทายาทคนเดียว  
หรือหลายคนโดยเฉลี่ยตามส่วนมฤตกที่ได้รับ

หมวด ๒

อากรการรับมฤตก

ส่วนที่ ๑

การจัดเก็บ

มาตรา ๓๒ บุคคลใดได้เป็นเจ้าของทรัพย์สินของผู้ตายอันมีราคาเกินกว่าหมื่นบาท บุคคลนั้นต้องเสียอากร  
เรียกว่า “อากรการรับมฤตก” ตามอัตราที่จำแนกไว้ใน  
พิกัด ๒ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ บรรดาทรัพย์สินอันบุคคลจะต้องเสียอากร  
การรับมฤตกนั้น ท่านว่าให้ใช้ความในมาตรา ๖ บังคับ

มาตรา ๓๔ บุคคลใดได้รับทรัพย์สินที่ผู้ตายได้ให้ภายใน  
หนึ่งปีก่อนเวลาตาย ท่านว่าต้องเสียอากรมฤตก เว้นไว้  
แต่การรับทรัพย์สินที่ให้ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗

มาตรา ๓๕ ให้ยกเว้นการเรียกและเก็บอากรการรับ  
มฤตกตามนัยที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๔

มาตรา ๓๖ ให้ผู้จัดการมฤตกแจ้งแก่พนักงานตีราคาให้ทราบนาม และสำนักที่อยู่ของทายาทผู้ต้องรับผิดชอบอาการรับมฤตกทั้งจำนวนและราคาทรัพย์สินที่ทายาททุกคนได้รับ

ท่านให้ใช้มาตรา ๑๘ นอกจากพันธะที่กำหนดไว้สำหรับลูกหนี้กับมาตรา ๒๑ และ ๒๒ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๗ ค่าแห่งทรัพย์สินที่จะใช้ในการประเมินอาการรับมฤตกนั้น ท่านให้ใช้ราคาที่ได้กำหนดในคราวประเมินเก็บอาการมฤตก แต่ถ้าทายาทได้รับทรัพย์สินมฤตกนั้นช้าเกินกว่าสองปี นับแต่ที่ได้กำหนดราคาไว้คราวก่อน และทายาทเห็นว่าราคาที่กำหนดไว้เปลี่ยนแปลงไป จะขอให้กำหนดราคาทรัพย์สินเสียใหม่ ก็ให้ใช้มาตรา ๑๒ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ให้พนักงานตีราคาส่งสำเนาฉบับออกกล่าวและสำเนابخัญชีการตีราคาตั้งได้ระบุไว้ในมาตรา ๓๖ และ ๓๗ กับสำเนาเอกสารที่ใช้สนับสนุนไปยังพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประเมินอากร และให้ส่งสำเนาเหล่านั้นไปให้ทายาทผู้ต้องรับผิดชอบค่าอากรด้วย

ส่วนที่ ๒

การประเมินและการเก็บอากร

มาตรา ๓๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินค่าอากรโดย  
ถือบัญชีและราคาที่ได้รับจากพนักงานตีราคาเป็นหลักใน  
การประเมิน

มาตรา ๔๐ ความรับผิดชอบในการเสียอากรการรับมฤตก  
นั้น ท่านให้ใช้มาตรา ๒๖ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ การเก็บอากรนั้น ท่านให้ใช้มาตรา ๒๗,  
๒๘, ๒๙, ๓๐ และ ๓๑ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ ชนต่างด้าวผู้ต้องรับผิดชอบเสียอากรตาม  
ความในมาตรา ๓๒, ๓๓ และ ๓๔ โดยตนเอง หรือโดย  
ผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งหรือโดยเป็นผู้จัดการทรัพย์สินตั้งระบ  
ไว้ในมาตรา ๓๓ นั้น ท่านว่าต้องรับผิดชอบเสียอากรการรับ  
มฤตก

เพื่อประโยชน์แห่งการเสียอากรการรับมฤตก หรือหา  
ประกันให้สำหรับการเสียอากร ท่านว่าบุคคลดังกล่าวแล้ว  
มีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินนั้น ๆ ได้ตามที่เป็นการสมควร

หมวด ๓

อุทธรณ์

มาตรา ๔๓ บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบในการเสียอากรมฤตกหรืออากรการรับมฤตกตามพระราชบัญญัตินี้ คนใดไม่พอใจในการประเมินค่าอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะอุทธรณ์ไปยังอธิบดีกรมสรรพากรภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำบอกกล่าวการประเมินนั้นก็ได้ อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจหรือมอบอำนาจให้ข้าหลวงประจำจังหวัดออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์ ออกหมายเรียกพะยาน หรือให้นำสมุดบัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเรื่องมาเพื่อทำการสอบสวนและได้สวนได้ แต่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบวัน หมายเรียกนั้นต้องส่งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสามวันก่อนวันถึงกำหนด ผู้อุทธรณ์คนใดละเลยไม่ปฏิบัติตามหมายเรียก หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม หรือไม่นำพะยานและหลักฐานมาสนับสนุนคำร้องของตนโดยไม่มีเหตุผลอันควร ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะอุทธรณ์ค่าเช่าขาดของอธิบดีกรมสรรพากร เว้นไว้แต่ในปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับการหมดสิทธิหรือการตีความหมายในพระราชบัญญัตินี้

คำชี้ขาดของอธิบดีกรมสรรพากรให้เขียนเป็นหนังสือส่ง  
แก่ผู้อุทธรณ์

มาตรา ๔๔ ผู้อุทธรณ์คนใดไม่พอใจคำชี้ขาดของอธิบดี  
กรมสรรพากร จะอุทธรณ์ไปยังศาลภายในสิบห้าวัน นับ  
แต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำชี้ขาดก็ได้ เว้นแต่จะหมดสิทธิแล้ว  
ตามเหตุผลตั้งระบุไว้ในมาตรา ๔๓ แต่ท่านว่าผู้นั้นต้องเสีย  
เงินอากรตามที่เรียกร้อง หรือส่วนแห่งอากรที่ถึงกำหนด  
ต้องเสีย

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการอุทธรณ์คำชี้ขาดของอธิบดี  
กรมสรรพากรนั้น ถ้าศาลเห็นว่าการที่จะให้ผู้อุทธรณ์เสีย  
อากรทั้งหมดหรือบางส่วนจะเป็นการหนักไปไซ้ ศาลจะ  
อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์โดยมิต้องเสียเงินอากรเลย หรือให้เสีย  
แต่บางส่วนตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ถ้าศาลสั่งตั้งนั้นแล้ว  
ให้เรียกประกันสำหรับเงินอากรที่ถึงกำหนดจะต้องเสียนั้นไว้

มาตรา ๔๖ หนังสือแจ้งความหรือหมายเรียกตามพระ  
ราชบัญญัตินี้ จะให้คนนำไปส่ง หรือจะส่งโดยทางจดหมาย  
ไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ ถ้าให้คนนำไปส่ง และถ้าผู้ส่งไม่  
พบผู้รับ จะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์



ที่อยู่ในบ้านเรือนหรือสำนักงานค้าของผู้รับก็ได้ และการ  
ส่งเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นการพอเพียงตามกฎหมาย

ถ้าหาตัวผู้รับมิได้และไม่มีบุคคลที่จะรับตั้งกล่าวไซ้ ท่าน  
ว่าอาจส่งโดยวิธีปิดหนังสือแจ้งความหรือหมายนั้นในที่ซึ่ง  
เห็นได้ถนัดที่ประตูบ้านผู้รับ หรือโฆษณาในหนังสือพิมพ์  
ท้องถิ่นก็ได้

#### หมวด ๔

#### ความผิดและบทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดไม่ทำคำบอกกล่าว หรือแจ้งความตาม  
มาตรา ๑๕, ๑๘ หรือ ๓๖ เว้นไว้แต่โดยเหตุสุดวิสัย ท่าน  
ว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ใดขัดขวาง หรือกีดกันผู้จัดการมฤตก  
มิให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๗, ๑๘, ๒๒ หรือ ๓๖ ท่านว่า  
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

มาตรา ๔๙ ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้ว หรือจงใจไม่ปฏิบัติตาม  
หมายเรียกของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ที่ให้แจ้ง  
ข้อความ หรือให้แจ้งข้อความละเอียดยิ่งขึ้น หรือให้นำ  
พยานหลักฐานมาแสดง หรือไม่ตอบคำถาม ท่านว่าผู้นั้น  
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๐ ผู้ต้องรับผิดชอบคนใดไม่ยื่นบัญชี หรือ บัญชีเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๕ หรือ ๒๐ หรือไม่ส่งคำบอกกล่าวตามมาตรา ๓๖ แก่พนักงานตรวจราคา หรือรู้อยู่แล้ว หรือ จงใจไม่ระบุทรัพย์สิน หรือหนี้สินอันต้องแสดงลงไว้ใน บัญชี หรือบัญชีเพิ่มเติม หรือคำบอกกล่าว ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๑ ผู้ใด

(ก) โดยรู้อยู่แล้วหรือจงใจยื่นข้อความเท็จ หรือให้ ถ้อยคำเท็จ หรือตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำ พยานหลักฐานเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากรตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือ

(ข) โดยความเท็จ โดยเจตนาละเลย โดยฉ้อโกง หรือ ใช้อุบายโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดหลีกเลี่ยง หรือพยายาม หลีกเลี่ยงการเสียอากรตามพระราชบัญญัตินี้

ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา

นายกรัฐมนตรี

พิกัด ๑

อากรมฤคก

๑. มฤคกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่า เสียอากรมฤคก เมื่อได้หักตามมาตรา ๑๓ (๑)(๒)(๓) แล้ว มีจำนวนไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ยกเว้นไม่ต้อง

๒. มฤคกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่า เสียอากรมฤคก เมื่อได้หักตามมาตรา ๑๓ (๑)(๒)(๓) แล้ว มีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ต้องเสียอากรมฤคก เฉพาะส่วนที่เกินตามอัตราต่อไปนี้

มฤคกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่าเกิน	๑๐,๐๐๐ บาท	แต่ไม่เกิน	๒๕,๐๐๐ บาท	ต้องเสียอากรมฤคกเฉพาะส่วนที่เกิน	๑๐,๐๐๐ บาท	ร้อยละ	๑
"	"	"	๒๕,๐๐๐ "	"	"	"	๒
"	"	"	๕๐,๐๐๐ "	"	"	"	๓
"	"	"	๗๕,๐๐๐ "	"	"	"	๔
"	"	"	๑๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๕
"	"	"	๒๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๖
"	"	"	๔๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๗
"	"	"	๗๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๘
"	"	"	๑,๐๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๑๐
"	"	"	๓,๐๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๑๕
"	"	"	๕,๐๐๐,๐๐๐ "	"	"	"	๒๐
"	"	"	ขึ้นไป	"	"	"	๒๐

พิกัด ๒

อาคารรับมรดก

๑. การรับมรดกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่า อาคารรับมรดก	เมื่อได้หักตามมาตรา ๑๓ (๑) แล้ว	มีจำนวนไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	ยกเว้นไม่ต้องเสีย
๒. การรับมรดกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่า มรดกเฉพาะส่วนที่เกินตามอัตราต่อไปนี้	เมื่อได้หักตามมาตรา ๑๓ (๑) แล้ว	มีจำนวนเกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	ต้องเสียอาคารรับ
ดาร์รับมรดกซึ่งมียอดสุทธิแห่งค่าเกิน	๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท	ต้องเสียอาคารเฉพาะส่วนที่เกิน	๑๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑
”	” ๒๕,๐๐๐ ”	” ๕๐,๐๐๐ ”	” ๒๕,๐๐๐ ” ๒
”	” ๕๐,๐๐๐ ”	” ๗๕,๐๐๐ ”	” ๕๐,๐๐๐ ” ๓
”	” ๗๕,๐๐๐ ”	” ๑๐๐,๐๐๐ ”	” ๗๕,๐๐๐ ” ๔
”	” ๑๐๐,๐๐๐ ”	” ๒๐๐,๐๐๐ ”	” ๑๐๐,๐๐๐ ” ๕
”	” ๒๐๐,๐๐๐ ”	” ๔๐๐,๐๐๐ ”	” ๒๐๐,๐๐๐ ” ๖
”	” ๔๐๐,๐๐๐ ”	” ๗๐๐,๐๐๐ ”	” ๔๐๐,๐๐๐ ” ๗
”	” ๗๐๐,๐๐๐ ”	” ๑,๐๐๐,๐๐๐ ”	” ๗๐๐,๐๐๐ ” ๘
”	” ๑,๐๐๐,๐๐๐ ”	” ๓,๐๐๐,๐๐๐ ”	” ๑,๐๐๐,๐๐๐ ” ๑๐
”	” ๓,๐๐๐,๐๐๐ ”	” ๕,๐๐๐,๐๐๐ ”	” ๓,๐๐๐,๐๐๐ ” ๑๕
”	” ๕,๐๐๐,๐๐๐ ”	ขึ้นไป	” ๕,๐๐๐,๐๐๐ ” ๒๐

- (ก) ถ้าทายาทเป็นบิดา มารดา สามัญภริยา บุตร หรือบุตรของบุตร ให้เรียกและเสียค่าอาคารรับมรดกเพียงครั้งหนึ่งแห่งอัตราข้างบน
- (ข) ถ้าทายาทเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ให้เรียกและเสียค่าอาคารรับมรดกเพียง ๓ ใน ๔ ส่วนแห่งอัตราข้างบน